

Zienswijze Energie-Nederland (7 januari 2021)

Consultatie op Wijzigingsbesluit van het Bouwbesluit 2012 en het Besluit bouwwerken leefomgeving inzake minimale hoeveelheid hernieuwbare energie bij ingrijpende renovatie

INLEIDING / LEESWIJZER

Deze notitie bevat de reactie van Energie-Nederland op de internetconsultatie [besluit hernieuwbare energie bij ingrijpende renovatie](#). De reactie bestaat uit drie punten:

1. Warmteplan
2. Duurzaamheidseisen warmtenetten (art. 5.6 lid 7)
3. Leidraad afwijking eis hernieuwbare energie in woongebouwen (par. 2.4)

Daarnaast heeft Energie-Nederland ook een onderwerp opgenomen dat – hoewel strikt genomen niet geregeld in het Bouwbesluit – toch relevant is. Het betreft een al langer bestaande inconsistentie in de regelgeving die een ongelijk speelveld van gebieds- en gebouwmaatregelen in de energieprestatieregulering in stand houdt.

4. Energielabelwaarde woningen aangesloten op een (duurzaam) warmtenet

REACTIE ENERGIE-NEDERLAND OP DE INTERNETCONSULTATIE

Ad 1. Warmteplan

Het nieuwe artikel 5.6, lid 6b, beoogt dat voor bouwwerken die zijn aangesloten op een distributienet voor warmte, of aantoonbaar binnen 3 jaar daarop worden aangesloten, een uitzondering wordt gemaakt op de eis voor een verplicht aandeel hernieuwbaar.

Energie-Nederland stelt twee wijzigingen voor op de tekst:

- De uitzondering lijkt nu alleen te gelden voor een distributienet voor warmte dat in een Warmteplan is opgenomen. De voorwaarde van het bestaan van een Warmteplan is *onterecht* beperkend. Immers: ook aansluiting op een bestaand warmtenet of een uitbreiding van een bestaand warmtenet, waarvoor geen specifiek gemeentelijk (warmte)plan is opgesteld, betekent een stap in de verduurzaming van de warmtevoorziening. Het is dus voor het halen van de duurzaamheidsdoelen onterecht en ook overstandig om deze uitzondering te beperken tot warmtenetten die opgenomen zijn in een Warmteplan dat na 2012 is vastgesteld¹.
- Verder vindt Energie-Nederland het logisch om aan te sluiten bij de Warmtewet, zodat helder is dat voor het begrip ‘warmtenet’ een eenduidige definitie gehanteerd wordt in de afgeleide regelgeving.

De nieuwe tekst voor artikel 5.6, lid 6b, zou dan worden:

“b. dat is aangesloten of aantoonbaar binnen drie jaar na de renovatie wordt aangesloten op een ~~in een warmteplan bedoeld distributienet voor warmte~~ warmtenet als bedoeld in de Warmtewet.”

Bij aanpassing van de tekst zou deze aanpassing uiteraard ook in de toelichting verwerkt moeten worden.

¹ Het begrip Warmteplan is voor het eerst opgenomen bij de wijziging van het Bouwbesluit van 2012

Ad 2. Duurzaamheidseisen warmtenetten (art. 5.6 lid 7)

Het valt Energie-Nederland op dat het voorstel Wijzigingsbesluit ertoe kan leiden dat het Rijk meerdere, verschillende eisen aan de 'aandelen duurzame energie' van warmtenetten stelt. Energie-Nederland stelt voor in deze regeling hiervoor geen eisen op te nemen, omdat dergelijke eisen al in de nieuwe Wet collectieve warmtevoorziening komen; dat is overigens naar de mening van Energie-Nederland ook de beste en meest logische plek. Hiermee ontstaat ook geen strijd met de RED II aangezien er volgens de REDII geen noodzaak bestaat om eisen omtrent het 'aandeel duurzaam' van stadswarmte in Nederlandse regelgeving op te nemen.

Toelichting op voorstel

In de Toelichting wordt aangekondigd dat bij ministeriële regeling (genoemd in lid 7) zal worden voorgesorteerd op eisen die voor de duurzaamheid van warmtenetten worden opgenomen in de nieuwe Wet collectieve warmtevoorziening. Het wetsvoorstel wordt naar verwachting pas in de tweede helft van 2021 bij de Tweede Kamer ingediend. Het overnemen van die eisen zal dan pas over ca. twee jaar mogelijk zijn. Het opnemen a priori van eisen die nog niet zijn vastgesteld en geïmplementeerd is prematuur.

De eisen die in dat wetsvoorstel worden opgenomen, zijn CO₂-emissie gerelateerde normen. Het zou niet gewenst zijn als – naast CO₂-emissie gerelateerde eisen – ook (andere) eisen voor aandelen 'hernieuwbare energie' zouden worden geformuleerd. De warmtebedrijven rapporteren vanaf 1 januari 2020 al over de energieprestatie van hun netten. Dat doen zij op een wijze die door de (huidige) Warmtewet wordt voorgeschreven en die aansluit bij de NTA 8800. Het is ongewenst als op basis van andere regelgeving op een andere wijze genormeerd of gerapporteerd zou moeten worden.

In de toelichting wordt verwezen naar eisen die de REDII zou stellen aan de verduurzaming van warmtenetten. In het genoemde artikel 24, lid 10, is echter opgenomen dat een lidstaat de leden 2 t/m 9 van dit artikel niet hoeft toe te passen, als zijn aandeel stadsverwarming en -koeling op 24 december 2018 minder is dan of gelijk is aan 2 % van het totale energieverbruik in de verwarmings- en koelingssector. Aangezien dat laatste in Nederland het geval is, is geen sprake van een plicht op basis van de REDII. Zolang de REDII van toepassing is, is derhalve een regulering van de toename van het aandeel hernieuwbaar van warmtenetten ook niet vereist.

Ad 3. Leidraad afwijking eis hernieuwbare energie in woongebouwen (par. 2.4)

In de Toelichting wordt verwezen naar de bestaande leidraad "Afwijking eis hernieuwbare energie woongebouwen (nieuwbouw)" [<https://www.omgevingsweb.nl/wp-content/uploads/po-assets/340479.pdf>]. Ook voor warmtenetten zou in overleg met marktpartijen een dergelijke Leidraad moeten worden opgesteld voor warmtenetten waar het aandeel hernieuwbaar nog niet voldoende hoog is. Dit geldt ook voor de nieuw op te stellen leidraad bij ingrijpende renovatie.

INCONSISTENTIE IN REGELGEVING DIE ONGELIJK SPEELVELD VAN GEBIEDS- EN GEBOUWMAATREGELEN IN STAND HOUDT

Ad 4. Energielabelwaarde woningen aangesloten op een (duurzaam) warmtenet

Hoewel niet geregeld in dit Bouwbesluit, merkt Energie-Nederland op dat het aandeel hernieuwbaar (na renovatie) indirect tot uitdrukking komt in het (lagere) gebruik van fossiele energie en daarmee in het label van een

woning in het geval van gebouw gebonden hernieuwbare energie opwekking. Dit geldt niet voor warmtenetten die (grotendeels) gevoed worden met een hernieuwbare warmtebron.

Hierdoor ontstaat de ongewenste situatie dat verduurzaming van warmtenetten niet tot uitdrukking kan komen in het energielabel van een op dat een warmtenet aangesloten woning omdat de energieprestatie van het warmtenet in het label slechts meegenomen kan worden als forfaitaire waarde.

Effect in de praktijk

Twee identieke woningen die beide een gelijke energieprestatie hebben, voldoen beide aan de BENG-norm. De ene woning heeft een warmtepomp in de woning en de andere woning is aangesloten op een collectief WKO-net.

Als voor beide woningen een energielabel wordt aangevraagd, dan zal de woning met een eigen warmtepomp een gunstig label krijgen, vergelijkbaar met de BENG-waardering. De andere woning zal echter een aanzienlijk lager label krijgen. Dat label komt niet in de buurt van de waarde die je in BENG ziet.

Dus ondanks dat beide woningen een gelijke energieprestatie hebben, krijgt toch de woning op een collectief WKO-net een slechter label doordat deze met een zeer lage forfaitaire waarde voor de energieprestatie voor de WKO moet rekenen.

Deze ongelijke waardering zou opgeheven moeten worden door aanpassing van de Regulerings van het Energie-label². Dat past ook in afspraak uit het Energieakkoord (reeds in 2013 gemaakt) dat het ongelijke speelveld van gebieds- en gebouwmaatregelen in de energieprestatieregulering opgeheven moet worden. Deze aanpassing is ook gewenst en actueel omdat woningcorporaties en gemeenten, die het gemiddeld label van hun woningbestand c.q. de in hun gemeente aanwezige woningen monitoren, dan een juist beeld krijgen van de daadwerkelijke voortgang van de energietransitie.

Voor de goede orde zij opgemerkt dat de labelregulering wel toestaat dat voor utiliteitsgebouwen de werkelijke energieprestatie van energiemaatregelen op gebiedsniveau wordt meegenomen in de labelwaarde.

² Schrapen van de volgende zin in artikel 2, derde lid, van de **Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 29 oktober 2020, nr. 2020-0000627317 tot wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen en enige andere regelingen in verband met de aanpassing van de methodiek voor het bepalen van de energieprestatie van gebouwen en de inlijking van energielabels**: “Bij de berekening van het primair fossiel energiegebruik van een woning of woongebouw wordt, indien energiemaatregelen op gebiedsniveau van toepassing zijn, gerekend met forfaitaire waarden voor deze maatregelen.”